Regionledningskontoret
Annica Liss Carlson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-08-17

RS 2026-0682

Regionstyrelsen

Yttrande över Förslag till föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap med tillhörande konsekvensutredning

Regionledningskontorets förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår att regionstyrelsen beslutar följande.

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande utgör Region Stockholms yttrande till Socialstyrelsen över förslag på föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap med tillhörande konsekvensutredning.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Socialstyrelsen har remitterat förslag till ny föreskrift om hälso- och sjukvårdens beredskap med tillhörande konsekvensutredning till Region Stockholm för yttrande. Ärendet har beretts i samråd med hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Behov föreligger att utarbeta ny föreskrift i relation till hälso- och sjukvårdens beredskap då lagändringar är aktuella, tidigare föreskrift avseende katastrofmedicinsk beredskap har upphört att gälla samt ny lagstiftning i relation till kommuner och regioners grundläggande beredskap är under framtagande.

Socialstyrelsens förslag på föreskrift och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap gällande vårdskyldighet under fredstida kris och höjd beredskap samt ärenden om hjälp vid katastroftillstånd tillstyrks av Region Stockholm.

Region Stockholm anser dock att föreskrift och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap med fördel kan utvecklas ytterligare avseende regleringar i relation till beredskapsområden. Region Stockholm noterar att föreskrift med tillhörande konsekvensutredning inte är avsedd att hantera beredskapen för hälso- och sjukvården som helhet utan enbart två delar, vårdskyldighet under fredstida kris och höjd beredskap samt ärenden om hjälp vid katastroftillstånd. Rubrik på föreskrift samt konsekvensutredning

kan tolkas som om dessa hanterar alla hälso- och sjukvårdens beredskapsområden, vilket inte är aktuellt och riskerar att bli missvisande.

Region Stockholm ser gärna att föreskriften kompletteras eller utvecklas genom vägledning för hälso- och sjukvårdens beredskap som helhet utifrån ett nationellt perspektiv.

Bakgrund
Socialstyrelsen har remitterat förslag till ny föreskrift om hälso- och sjukvårdens beredskap med tillhörande konsekvensutredning till Region Stockholm för yttrande. Ärendet har beretts i samråd med hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Den 24 april 2025 gav regeringen Socialstyrelsen i uppdrag att förbereda arbetet med genomförande av förslag utifrån lagrådsremissen Hälso- och sjukvårdens beredskap (S2025/0866). I uppdraget ska Socialstyrelsen förbereda egna föreskrifter och vägledningar utifrån behov och tillämpning. I november 2025 upphävde Socialstyrelsen föreskrifterna och allmänna råden om katastrofmedicinsk beredskap (SOSFS 2013:22) som en följd av ändringar i hälso- och sjukvårdslag (2017:30) och hälso- och sjukvårdsförordning (2017:80) från och med januari 2026.

Region Stockholms yttrande
Socialstyrelsens förslag till föreskrift och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap gällande vårdskyldighet under fredstida kris och höjd beredskap samt ärenden om hjälp vid katastroftillstånd tillstyrks. Region Stockholm anser dock att såväl föreskrift, allmänna råd samt konsekvensutredning med fördel kan utvecklas ytterligare.

Region Stockholm anser att titeln på föreskriften riskerar att bli missvisande då dokumenten enbart hanterar en liten del av beredskapsområden för hälso- och sjukvård.

Socialstyrelsen har vidare gjort bedömning att ytterligare föreskrifter är nödvändiga och att syftet med föreskrifter är att förtydliga innehåll och underlätta tillämpning av aktuella författningar (s.23). Region Stockholm delar bedömningen att föreskrifter ska förtydliga innehåll och underlätta tillämpning och inväntar härmed kompletteringar avseende föreskrift eller vägledning för området hälso- och sjukvårdens beredskap. Region Stockholm ställer sig tveksam till att fler föreskrifter ska skapas för beredskapsområdet. Önskvärt vore en sammanhållen föreskrift eller

vägledning för hälso- och sjukvårdens beredskap som helhet.

Region Stockholm anser att föreskrift och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap med fördel skulle kunna utvecklas ytterligare avseende regleringar samt att dessa kan tillföra en högre detaljeringsgrad i relation till befintliga lagtexter.

De förekommande allmänna råden i föreslagen föreskrift anser Region Stockholm har behov av att processas vidare till att handla om råd. I nuvarande förslag på föreskrift är skrivningarna under allmänna råd antingen en utvecklad begreppsbeskrivning (kap 2 §2 allmänna råd), ett exempel på risk (3 kap. 3§ allmänna råd) eller en självklarhet utifrån lagtext (3 kap. 6§ allmänna råd samt 3 kap. 9§ allmänna råd).

Region Stockholm välkomnar kunskapsstöd i relation till vård som är nödvändig för liv, inklusive kunskapsstöd för psykologiskt, psykosocialt och psykiatriskt krisstöd som del av hälso- och sjukvårdens beredskap. Behov föreligger att de allmänna råden i föreskrift avseende 2 kap. vårdskyldighet under fredstida kris och höjd beredskap 2§ kompletteras med att ta upp allvarliga psykiatriska tillstånd som exempelvis psykos, depression med uttalad suicidrisk, PTSD och andra traumatiserande tillstånd med uttalad funktionsnedsättning.

Socialstyrelsens konsekvensutredning om hälso- och sjukvårdens beredskap lyfter fram att regeringen i förarbeten till ny lagstiftning om hälso- och sjukvårdens beredskap uttalat vikten av att nå en nationellt samordnad beredskap (s.22). Region Stockholm delar behovet av samordnad beredskap utifrån såväl regionala, kommunala och nationella perspektiv. Aktuell konsekvensutredning hanterar enbart två områden för hälso- och sjukvårdens beredskap och skulle därför behöva kompletteras. Region Stockholm ser en risk för otydlighet med fragmentisering av beredskapsområden genom att en mängd olika föreskrifter tas fram för specifika beredskapsområden.

Ekonomiska konsekvenser
Beslut i enlighet med regiondirektörens tjänsteutlåtande bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Jessica Vinberg

Tillförordnad Säkerhet och beredskapsdirektör

Beslutsunderlag

1. Förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2026:xx) om hälso- och sjukvårdens beredskap
2. Konsekvensutredning - Förslag till föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap

Beslutsexpediering

1. Socialstyrelsen

Godkänd av Emma Lennartsson, 2026-08-17